

One who taught this

מאן דמתני הא -

Overview

(שמא נתרצה האב) requires a גט (because) ruled that a אביה שלא לדעת אביה (so people should not assume that) and qualified ר"נ. (אין קידושין תופסין באחותה) this ruling that it is valid only if there was a שידוך (between this girl and her husband) while the father was alive.¹ argued on שמואל (according to the first לשון) that she does not require even מיאון. The גמרא asked did עולא say this even כששידכו? The גמרא answered; the one who taught this did not teach the other.² There was an איכא דאמרי that קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה אפ"ל מיאון אינה צריכה עולא. There is a dispute between רש"י and תוספות how to explain this גמרא.

פירש בקונטרס³ מאן דמתני פלוגתא דעולא אדשמואל -

- שמואל argued with עולא that explained, the one who taught that רש"י

לא מתני אדשמואל האי פירושא דפריש בה רב נחמן והוא ששידכו⁴ -

- כששידכו שמואל is only ר"נ that the ruling of שמואל Did not teach this interpretation of ר"נ אלא סבר דאמר שמואל בלא שידכו ומשום הכי פליג עליהו:

But rather the one who stated that עולא argues on שמואל maintains that שמואל made his ruling (even) in a case of שידכו, therefore עולא argued with שמואל, and maintains that by לא שידכו there is no need even for מיאון.

continues with the גמרא and the פירש"י תוספות

איכא דאמרי אמר עולא⁵ אפילו מיאון אינה צריכה פירש בקונטרס ואפילו שידכו -

Others say; ruled by אביה שלא לדעת אביה, that she does not require even מיאון, and רש"י explained that this rule is valid even if שידכו. This concludes פרש"י and גמרא citation of the תוספות

⁶רש"י analyzes תוספות

וזה דחקו⁷ לפרש כן דאי בלא שידכו דוקא מאי איכא בין איכא דאמרי ללישנא קמא -

And it is this which forced רש"י to interpret it thus (that עולא's ruling is even by

¹ There was an engagement. See רש"י ד"ה והוא.

² See (רש"י and) the beginning of תוספות for an explanation.

³ ד"ה (ומשני) דמתני.

⁴ The גמרא assumed that if שמואל is discussing שידכו it is improbable that עולא would argue with him.

⁵ See רש"י ד"ה איכא, that according to this version, עולא was not addressing the view of שמואל, but rather it is an independent ruling by עולא.

⁶ Why was it necessary for רש"י to say that according to the איכא דאמרי the ruling by עולא is even by שידכו.

⁷ will shortly make it clear why this is considered a 'forced' interpretation.

איכא דאמרי, **for it is only by לא שידכו, what is the difference between the and the first version.** The **שידכו** (only) by שמואל argues with עולא maintains that לישנא קמא, therefore the **איכא דאמרי** must maintain that **עולא's** ruling is even by שידכו, otherwise עולא is saying the same thing both according to the **לישנא קמא** and the **איכא דאמרי**.

פירש"י asks on תוספות:

וקשה דאין זו סבירא לומר שתהא חלוקה כל כך -

And there is a difficulty, for it is not logical to say that there should be such a great disparity between the **לישנא קמא** and the **איכא דאמרי** (as there is according to - (פרש"י)

דהא לעיל פריך גמרא⁸ אף על גב דשידכו -

For previously the גמרא asked on the view of עולא (when he was arguing with **עולא**, 'does עולא say his ruling even though **שידכו**?!' (how can that be?!)) -

אלמא סבירא לגמרא שהדבר פשוט הוא דבשידכו צריך מיאון -

It is evident that the גמרא maintained that it is an obvious conclusion that by שידכו there is a מיאון requirement -

והכא ללישנא דאיכא דאמרי אמרינן דלא צריך⁹ -

And now here according to the version of the דאמרי איכא we say (according to **רש"י**) **that מיאון is not necessary** even **כשידכו**!

תוספות offers his interpretation:

לכך נראה¹⁰ לפרש דלעולא לא מיירי אלא דוקא בלא שידכו -

Therefore it is preferable (to the ר"י) to explain that עולא is only discussing without שידכו (both according to the ל"ק and the א"ד) -

ויש חילוק בין איכא דאמרי ללישנא קמא -

And nevertheless there is a difference between the א"ד and the ל"ק -

דלישנא קמא פליג אדרב ושמואל¹¹ כדפירש בקונטרס¹² -

For the ל"ק of עולא argues on רב ושמואל as רש"י explained -

דמאן דמתני פלוגתא דעולא אדרב ושמואל כולי -

That the one who teaches the argument of עולא against רב ושמואל, etc. does not agree that שמואל's ruling was only כשידכו -

ולכך¹³ איכא דאמרי דכולי עלמא סבירא דלא פליג אדשמואל -

⁸ When we assumed that that שמואל's ruling was only כשידכו.

⁹ Once we have an obvious assumption by the גמרא (לישנא קמא) that מיאון is required by שידכו (to the extent that the גמרא cannot accept that עולא should maintain that by שידכו there is no מיאון requirement), how is it possible that another version (the דאמרי איכא) can simply state that no מיאון is required by שידכו.

¹⁰ The תוספות [TIE footnote # 5] amends this to read, נראה לר"י לפרש, (instead of נראה לפרש). See following

¹¹ (מאן דמתני הא וכו' that ל"ק according to the) לא שידכו even by צריכה גט ומיאון רב ושמואל maintain

¹² See footnote # 2.

¹³ Others amend this to ולהך (instead of ולכך).

However, according to the ד"א, everyone maintains that עולא is not arguing with שמואל -

ומילתא באפי נפשיה איתמר בלא שידכו ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי:

But rather the ruling of עולא was said independently of שמואל's ruling, and one (עולא) said one thing (that [only] by שידכו we require מיאון),¹⁴ and one (שמואל) said another thing (that there is no need even for מיאון by שידכו), and they (ועולא) do not argue.

Summary

According to רש"י the ל"ק maintains that מיאון is required by שידכו according to everyone; while according to the ד"א it is a dispute between שמואל and עולא. However, תוספות maintains that all agree that מיאון is required by שידכו, the ל"ק maintains that עולא argues with שמואל (by שידכו), while the ד"א maintains that עולא made an independent ruling and there is no argument at all.

Thinking it over

The גמרא mentions two versions (seemingly) in the view of עולא. However, according to תוספות there is no difference in the view of עולא between the two versions, there is only a difference in the view of שמואל (whether his rule applies by שידכו)!¹⁵

¹⁴ See the following ד"ה אלא for a clarification in the view of שמואל by שידכו.

¹⁵ See תוס' מה, ב ד"ה בפירוש.